



GMINA PRZYGODZICE

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie
Gminy Przygodzice za 2022 r.**

Przygodzice, dnia 27 kwietnia 2023 r.

Wstęp

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzona została zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.). Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Przygodzice.

Zgodnie z art. 9tb w/w ustawy analiza winna obejmować w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesów mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 roku.

W myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przejęła Gmina Przygodzice. *Uchwałą Nr XV/126/2020 Rady Gminy Przygodzice z dnia 14 maja 2020r. w sprawie uchylecia postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z gminnego systemu gospodarki nieruchomościami od dnia 1 września 2020 r. wyłączono właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej. Właściciele wyżej opisanych nieruchomości od 1 września 2020 r. mają obowiązek zawarcia indywidualnych umów z uprawnionym podmiotem w zakresie odbierania odpadów komunalnych powstających wskutek prowadzenia działalności.*

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2022 r. określały szczegółowo akty prawa miejscowego w tym m.in:

- 1) Uchwała nr XVII/151/2020 Rady Gminy Przygodzice z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przygodzice ze zm.
- 2) Uchwała nr XVII/152/2020 Rady Gminy Przygodzice z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczonej przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W ramach gminnego systemu, z gospodarstw domowych odbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) bezpośrednio z nieruchomości:
 - a) odpady zmieszane z pojemników,

- b) odpady zbierane w sposób selektywny w systemie pojemnikowym:
 - odpady żużli i popiołu,
 - odpady ulegające biodegradacji.
 - c) odpady zbierane w sposób selektywny następujących frakcji w workach:
 - papier i tektura,
 - tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe,
 - szkło.
- 2) w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Ostrowie Wielkopolskim na ul. Staroprzygodzkiej 121 przyjmowane były:
- a) zużyte opony,
 - b) odpady wielkogabarytowe,
 - c) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - d) zużyte baterie i akumulatory,
 - e) chemikalia i przeterminowane leki,
 - f) odpady budowlane i rozbiórkowych,
- 3) w pojemnikach zbierano zużyte baterie w obiektach użyteczności publicznej tj. Urząd Gminy w Przygodzicach, placówki oświatowe i kulturalne na terenie gminy,
- 4) w pojemnikach na leki zbierano przeterminowane leki znajdujące się w punktach aptecznych;
- 5) w mini PSZOK przy Urzędzie Gminy zbierano małogabarytowe urządzenia elektroniczne, tonery, telefony, ładowarki, żarówki i baterie.

Usługę polegającą na odbiorze i transporcie odpadów komunalnych z nieruchomości świadczyła firma Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami "MZO" S.A. ul. Staroprzygodzka 138, 63-400 Ostrów Wielkopolski. Wykonawca został wyłoniony w trybie przetargu nieograniczonego. Zebrane odpady komunalne w większości trafiały do Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. ul. Staroprzygodzka 121.

Gmina Przygodzice posiadała umowę z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych (PSZOK) w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Staroprzygodziej 121, do którego mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty mogli oddawać odpady: zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, chemikalia. Transport odpadów, do PSZOK-u mieszkańcy zobowiązani byli zapewnić we własnym zakresie i na własny koszt.

Gmina wprowadziła selektywny odbiór odpadów żużli i popiołów z nieruchomości zamieszkałych. Celem wprowadzenia selektywnego odbioru tej frakcji było zmniejszenie strumienia odpadów komunalnych oraz osiągnięcie lepszych poziomów recyklingu.

1. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Na terenie gminy Przygodzice stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnione były od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Wysokość opłat w 2022 r. wynosiła **31 zł** od jednego mieszkańca, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny wysokość opłaty wynosiła **62 zł** od jednego mieszkańca. Wysokość opłaty została przyjęta *uchwałą nr XXX/259/2021 Rady Gminy Przygodzice z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty.*

Wprowadzono także zwolnienie w wysokości **4 zł** miesięcznie od jednego mieszkańca jeżeli odpady są kompostowane w przydomowym kompostowniku. Zostało to określone *Uchwałą nr XII/96/2019 Rady Gminy Przygodzice z dnia 6 grudnia 2019 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych zmienione Uchwałą Nr XXX/260/2021 Rady Gminy Przygodzice z dnia 30 listopada 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.*

W 2022 r. wpływy od mieszkańców z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły **3.649.344,92 zł** (w tym wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat i zwrotów kosztów upomnień).

Wydatki gminy na system gospodarki odpadami w 2022 r. były następujące:

- 1) odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – **3.096.088,97 zł**,
- 2) punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – **340.358,63 zł**,
- 3) obsługa administracyjna systemu – **123.862,24 zł**,
- 4) edukacja ekologiczna (dystrybucja materiałów edukacyjnych, naklejki na pojemniki, konkurs ekologiczny – zbieranie baterii itp.) – **32.097,59 zł**.

Łączne wydatki w 2022 r. wyniosły **3.592.407,43 zł**

Łączne przychody w 2022 r. wyniosły **3.649.344,92 zł**

W roku 2022 r. różnica pomiędzy wydatkami a dochodami wyniosła **56.937,49 zł**, co oznacza, że środki zostały przeniesione na rok 2023r.

2. Liczba mieszkańców.

Na terenie Gminy Przygodzice według ewidencji ludności zameldowanych jest 12.201 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r.). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w urzędzie, ujętych zostało 10.943 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r.), co stanowi około 90 % ogółu mieszkańców. Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych, a łączną liczbą osób zadeklarowanych w systemie może wynikać z faktu, iż wiele osób jest zameldowanych na terenie gminy, ale ze względu na miejsce pracy, nauki lub założonej własnej rodziny zamieszkuje poza terenem gminy, o czym świadczą oświadczenia właścicieli nieruchomości, ponadto wynika to także z niedopełnienia obowiązku zgłaszania wszystkich zamieszkałych osób w deklaracji.

3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 20221 poz. 888).

- 1) Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na właścicielach nieruchomości ciąży obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. W przypadku możliwości technicznej przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, takie przyłączenie jest obowiązkowe. Z tego obowiązku zwolnieni są tylko właściciele nieruchomości wyposażonych w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. W przypadku braku reakcji właścicieli nieruchomości i uchylenie się, od ustawowego obowiązku konieczności podłączenia swoich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, nastąpi wszczęcie postępowania administracyjnego ze skutkiem wydania decyzji nakazującej podłączenie. Do czasu podłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej należy prowadzić prawidłową gospodarkę nieczystościami ciekłymi i przechowywać dowody potwierdzające wywóz nieczystości przez przedsiębiorcę posiadającego stosowne zezwolenia. Poprzez firmy uprawnione do odbioru i transportu nieczystości ciekłych w 2022 roku odebrano i dostarczono do zlewni:

- 8 892,30 m³ ścieków bytowych
- 448,99 m³ ścieków przemysłowych

- 2) Ponieważ Gmina Przygodzice z dniem 1 września 2020 r. z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyłączyła nieruchomości niezamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne (min. prowadzący działalność gospodarczą, różnego rodzaju instytucje, zakłady pracy, itp.) z mocy ustawy są zobowiązani posiadać indywidualne umowy na odbiór odpadów komunalnych z podmiotem uprawnionym do ich odbioru tj. posiadającym wpis do Gminnego Rejestru Działalności Regulowanej (RDR).

Zgodnie z wykazem przekazywanym gminie przez firmy wpisane do RDR na koniec 2022 r. miały one podpisane umowy z 165 właścicielami nieruchomości niezamieszkałych.

4. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Przyjęto, że w ramach prowadzonego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Przygodzice ilość wytworzonych odpadów komunalnych była równa ilości odebranych odpadów komunalnych. W ramach systemu mieszkańcy we własnym zakresie wyposażają się w pojemniki do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych, popiołów i żużli oraz bioodpadów. Worki do odpadów selektywnie zbieranych dostarcza bezpłatnie wykonawca usługi.

Łączna ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Przygodzice wyniosła 4.710,853 Mg, z tego w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przyjęto 391,944 Mg, pozostała część 3.318,909 Mg to odpady odebrane przez firmy z gospodarstw domowych i nieruchomości niezamieszkałych.

Ponadto na terenie gminy jest zlokalizowany punkt skup złomu i metali kolorowych, który przyjął 670,8627 Mg odpadów. Mieszkańcy gminy do ostrowskiego punktu skupu złomu przekazali 181,557 Mg. odpadów.

Tabela 1. Łączna masa odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Przygodzice w 2022 roku.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa [Mg]	Procentowy udział [%]
Zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01	2571,08	54,58
Odpady popiołu	612,953	13,01
Odpady wielogabarytowe	63,11	1,34
Odpady ulegające biodegradacji	578,865	12,29
Odpady elektryczne i elektroniczne i baterie	13,223	0,28
Odpady budowlane i rozbiórkowe	240,349	5,10
Papier	56,622	1,20
Tworzywa sztuczne	282,91	6,01
Szkło	279,335	5,93
Inne (opony, leki itp.)	12,406	0,26

Tabela 2. Informacja o masie odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

INFORMACJA O MASIE POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH			
<i>Nazwa i adres instalacji, w której zostały wytworzone odpady o kodzie 19 12 12* przeznaczone do składowania z odebranych i zebranych z terenu gminy</i>	<i>Masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych [Mg]</i>	<i>Masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]</i>	<i>Nazwa i adres składowiska, na które przekazano odpady o kodzie 19 12 12 przeznaczone do składowania wytworzone z odebranych i zebranych z terenu gminy</i>
RZZO Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów – Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych – ul. Staroprzygodzka 121, 63 – 400 Ostrów Wielkopolski	-	319,3214	RZZO Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów ul. Staroprzygodzka 121, 63 – 400 Ostrów Wielkopolski <i>Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne</i>

5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zapisy art. 9 tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakładają na Gminę obowiązek przeanalizowania możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 9e ust. 2 ww. ustawy podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Status instalacji komunalnej w 2016 r. uzyskał Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Ostrowie Wielkopolskim (RZZO) Sp. z o.o. z/s ul. Staroprzygodzka 121.

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań gminy jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r., poz. 699).

Gmina Przygodzice nie posiada własnej instalacji. Wspólnie z innymi gminami powiatu ostrowskiego, na podstawie umowy wykonawczej z dnia 31.08.2020 r. jest udziałowcem Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Ostrowie Wielkopolskim Sp. z o.o, z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Staroprzygodzkiej 121.

Z uwagi na fakt, że Gmina nie przejęła części usługi w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych obowiązków właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie tj. obowiązku wyposażenia nieruchomości w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, Gmina nie ma również potrzeb inwestycyjnych związanych z zakupem pojemników i ich właściwym utrzymaniem.

Gmina nie posiada też własnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Prowadzenie Punktu w ramach umowy zleca Wykonawcy usługi odbioru i transportu odpadów. W ostatnich latach koszty wynikające z prowadzenia PSZOK-u znacznie wzrosły dlatego też zasadne byłoby stworzenie i prowadzenie własnego Punktu. Potrzeby inwestycyjne powinny skupić się zatem na dążeniu do posiadania własnego PSZOK-a.

7. Zebrane odpady komunalne z terenu Gminy Przygodzice nie zostały przekazane do termicznego przekształcenia.

8. Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w 2022 r. gminy zobowiązane były osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo. W 2022 Gmina Przygodzice osiągnęła 43%.

/-/ Lucyna Koczorowska

ZASTĘPCA WÓJTA GMINY PRZYGODZICE

Sporządziła: Izabela Płomińska